

Van Directie VRGZ
Aan Algemeen Bestuur VRGZ
Datum 06-02-2024
Onderwerp Voortgangsrapportage extra BDuR-middelen Versterking crisisbeheersing en informatiemanagement. Resultaten 2023 en vooruitblik 2024

Memo

Aanleiding

In het bestuurlijk akkoord Vluchtelingenopvang van 26 augustus 2022 is vastgelegd dat de veiligheidsregio's structureel 83 miljoen extra krijgen voor versterking crisisbeheersing en informatiemanagement. Hierin zit een opbouw van 46 miljoen in 2023 tot 83 miljoen structureel vanaf 2026. Een deel van deze middelen gaat naar het NIPV voor landelijke ondersteunende en faciliterende zaken, zoals gezamenlijke informatievoorziening en het Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk (KCR2).

Concreet voor Gelderland-Zuid gaat het om 1,39 miljoen in 2023 tot 2,5 miljoen vanaf 2026. Voor het regionale deel moeten regionale uitvoeringsplannen worden gemaakt, die moeten aansluiten bij de doelstellingen 'versterking crisisbeheersing' en 'informatiemanagement'. De doelstellingen achter de ophoging van de BDUR zijn: versterking van crisisbeheersing (inclusief inbouwen flexibiliteit), informatiepositie en informatie-uitwisseling. Deze doelstellingen zijn beschreven in de 'Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg' van het ministerie. Deze contourennota is tot stand gekomen als uitvloeisel van de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's. Het Rijk heeft expliciet aangegeven dat de extra BDUR-middelen voor crisisbeheersing en informatievoorziening moeten worden ingezet en niet voor iets anders. De door het Rijk aangegeven doelstellingen worden in bijlage 1 opgesomd. Deze sluiten aan bij de beleidsuitgangspunten, opgenomen in het door uw bestuur vastgestelde Regionaal Beleidsplan 2024-2027. Over de extra gelden moet jaarlijks verantwoording worden afgelegd aan de Rijksoverheid. Een toelichting op de meegegeven kaders vind u in bijlage 1.

In maart 2023 zijn de plannen voor besteding van deze middelen middels een presentatie voorgelegd aan uw bestuur. In september 2023 zijn de middelen ook daadwerkelijk beschikbaar gesteld via een begrotingswijziging. Vooruitlopend hierop hebben wij al wel een aantal zaken in gang gezet. Na september zijn vervolgstappen conform het eerdere voorstel ingezet.

In dit memo lichten we op hoofdlijnen toe wat in 2023 is gerealiseerd en nemen we u mee in de vervolgstappen voor 2024. Het volledige Uitvoeringsprogramma is eerder ter informatie gedeeld met de gemeentelijke adviseurs crisisbeheersing, de kopgroep gemeentesecretarissen, het Directie team Veiligheid (DTV) en de bestuurlijk portefeuillehouders.

Terugblik 2023

Bijna alle bestedingen hebben een relatie met de extra gelden voor versterking crisisbeheersing en informatiemanagement. Met uitzondering van de doorontwikkeling van het Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK), wat als regulier beleid is opgenomen in het Regionaal Beleidsplan 2020-2023. De extra gelden zijn hier gebruikt om versnelling te kunnen aanbrengen en uiteindelijk ook om het VIK te kunnen financieren.

De gelden zijn de afgelopen maanden met name ingezet voor de inhuur van tijdelijke capaciteit of het werven van structurele capaciteit op het gebied van

- versterking crisisbeheersing (mede in relatie tot nieuwe en langdurige crisis)
  - Beleidscapaciteit (structureel)
- informatiegestuurde veiligheid en doorontwikkeling VIK
  - Projectcapaciteit (incidenteel)
- professionalisering van de multidisciplinaire en gemeentelijke crisisbeheersing.
  - Uitvoeringscapaciteit bevolkingszorg en crisiscommunicatie (incidenteel en structureel)

Daarnaast zijn er werkbudgetten ingericht of verruimd ten behoeve van:

- grensoverschrijdende samenwerking
  - Samenwerking Oost 5 (structureel)
  - Samenwerking landelijk o.a. landelijke agenda crisisbeheersing (structureel)
  - Samenwerking Duitsland (incidenteel, gedurende looptijd project)
- Vakbekwaamheid (opleiden, trainen, oefenen crisisorganisatie; structureel)
- ontwikkel- en exploitatiekosten ondersteunende applicaties en andere IT toepassingen t.b.v. het VIK (in samenwerking met Oost 5; structureel).
- Innovatieve projecten (incidenteel)

Mede hierdoor:

- is het project toekomstbestendige bevolkingszorg en crisiscommunicatie afgerond en geïmplementeerd en wordt er vanaf 2024 samen met gemeenten uitvoering gegeven aan het Meerjarenprogramma bevolkingszorg en crisiscommunicatie.
- wordt er een organisatie brede visie opgesteld voor informatiegestuurde veiligheid
- is er een meerjarenprogramma opgesteld ten behoeve van doorontwikkeling van het Veiligheidsinformatieknooppunt en aansluiting op het landelijke KCR2
- wordt er een organisatie brede visie opgesteld op het gebied van netwerkmanagement en een uitvoeringsprogramma voor de komende vier jaar.
- zijn extra vakbekwaamheidsactiviteiten georganiseerd en is opleidingskundige expertise in huis gehaald
- is op verschillende onderwerpen een inhoudelijke bijdrage geleverd aan ontwikkelingen waarin we als 25 regio's samen optrekken en aan de afstemming met het Rijk.

Het toenemen van werkzaamheden en formatie-uitbreiding bij de sector crisisbeheersing betekent ook meer druk op de ondersteuning vanuit bedrijfsvoering en sturing vanuit leidinggevendenden binnen de sector crisisbeheersing. In verband hiermee is ook extra leidinggevende capaciteit gerealiseerd, alsook extra uitvoerende capaciteit binnen HRM, het secretariaat en ICT (inclusief functioneel beheer).

Plannen voor 2024

In lijn met de bestedingsdoelstelling én de door het bestuur vastgestelde ambities in het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 zetten wij de ontwikkeling van crisisbeheersing en informatiemanagement door in 2024. Op basis van landelijke (landelijke agenda crisisbeheersing en jaarplannen vakraden) en regionale ontwikkelingen (Regionaal Beleidsplan, meerjarenprogramma's) zijn we voornemens om in 2024 beleids- en uitvoeringscapaciteit in te zetten op het gebied van:

- 24/7 bezetting van het Veiligheidsinformatieknooppunt (structureel)
- Risico- en crisiscommunicatie (structureel)
- Multidisciplinair oefenen (structureel)
- Netwerksamenwerking op het gebied van risico- en crisisbeheersing (eerst incidenteel, later structureel)

Daarnaast is er in het uitvoeringsprogramma 2024 geld gereserveerd voor een incidenteel opleidingsplan voor de sector crisisbeheersing (eigen kennisontwikkeling beheersmatig personeel). En is er vanaf 2024 budget beschikbaar voor een piketregeling omgevingsanalist (structureel; dit is een activiteit uit het Meerjarenprogramma bevolkingszorg en crisiscommunicatie 2024-2027)

Financiële verantwoording

Zoals hierboven al aangegeven, zijn de gelden na de begrotingswijziging in september 2023 ook daadwerkelijk beschikbaar gesteld. Vooruitlopend hierop hebben wij al wel een aantal zaken in gang gezet. Na september zijn vervolgstappen conform het eerdere voorstel ingezet. Vanwege deze terughoudendheid en ook vanwege het feit dat werving en selectie soms enkele maanden duurt, is het budget voor 2023 niet volledig benut.

Soort investering	Verwachte realisatie 2023	2024 Begroot
Versterking crisisbeheersing	€ 23.000	€ 232.000
Informatiegestuurde veiligheid en doorontwikkeling VIK	€ 180.000	€ 520.500
Professionalisering multidisciplinaire en gemeentelijke crisisbeheersing	€ 71.000	€ 298.000
Werkbudget Oost 5, landelijk en met Duitsland	€ 51.500	€ 484.750
Overig	€ 115.000	€ 657.750
Rijksbijdrage	€ 1.390.000	€ 1.721.000
Verwacht verschil jaarrekening 2023 / begroting 2024	€ 950.000	€ -472.000

Restbudget 2023

De Rijksoverheid heeft aangegeven dat er geen terugvordering zal plaatsvinden wanneer de toegekende gelden niet volledig benut worden in een bepaald jaar. In zo'n geval zullen de gelden beschikbaar blijven voor de VRGZ. Deze gelden zullen in een dergelijke situatie niet terugvloeien in de algemene middelen, het gaat immers om geormerkt geld. De doelstellingen zoals deze door de Rijksoverheid zijn bepaald, blijven van toepassing wat betekent dat het geld ook bij overheveling van een overschot naar een volgend jaar, besteed moet worden aan de versterking van crisisbeheersing, informatiepositie en informatie-uitwisseling.

Bovenstaande betekent dat het geld dat in 2023 niet ten volle benut is, in 2024 (deels) alsnog wordt besteed. Op met name informatiemanagement en het Veiligheidsinformatieknooppunt zullen ondersteunende applicaties en IT toepassingen moeten worden aangeschaft of zelf ontwikkeld, die geautomatiseerd zoeken mogelijk maken en analyse en duiding van data faciliteren. Dit vraagt om een deels incidentele investering en deels structurele financiering. Ook wordt hiervoor incidenteel specialistische capaciteit ingehuurd.

Begin 2025 zal het Uitvoeringsprogramma worden herijkt op basis van de ervaringen van 2023 en 2024 en de extra middelen voor 2025 en verder. Via een voortgangsrapportage zult u hierover weer geïnformeerd worden.

Bijlage 1 Kaders extra BDuR-middelen

De Rijksoverheid heeft het volgende aangegeven: 'In de beschikking voor de toekenning extra middelen BDuR wordt beschreven waar het voor bedoeld is en daarmee ook waarvoor het niet bedoeld is'.

1. Het toekomstgericht – in lijn met de contourennota – verder **professionaliseren van crisisbeheersing** als vak door veiligheidsregio's door te werken aan: preparatie op en waarborgen bij langdurige crises, (langdurig) bemensen en ondersteunen van crisisteams, interregionale en Rijk-regio samenwerking en risico- en crisiscommunicatie;
2. De informatiepositie van de veiligheidsregio's te versterken en te waarborgen door het inrichten van gegarandeerde **Veiligheids Informatie Knooppunten** per veiligheidsregio. Dit stelt veiligheidsregio's in staat om gegarandeerd 24/7 inzicht te hebben in een dynamisch risicobeeld, de besluitvorming tijdens crises te ondersteunen en informatie uit te wisselen met netwerkpartners.
3. Tot slot is er voor de **ontwikkeling en beheer van informatiesystemen** een impuls nodig. Vanwege de verbinding tussen Regio's en Rijk en de behoefte om hier eenheid in te organiseren wordt dit **gezamenlijk door de veiligheidsregio's en het Rijk georganiseerd**.
4. Het instellen van **een hoogwaardig en gegarandeerd informatie-, actie- en coördinatiepunt voor Rijk, Regio's en partners: KCR2**.

In een **aanvullend** memo aan het Veiligheidsberaad **heeft de staatssecretaris hierover** het volgende **aangegeven**: 'Deze ophoging van het **budget is vooral bestemd voor** de volgende doelen:

- Veiligheidsregio's moeten in samenwerking met het Rijk en andere partners beter in staat worden gesteld zich voor te bereiden op toekomstige (langdurige) rampen en crises door het **fundament te versterken en te investeren in het netwerk, platform en de informatiefunctie**. Daarnaast dient **professionalisering** plaats te vinden **door te investeren in capaciteiten, onderzoek, opleiden, trainen en oefenen**.
- Het zwaartepunt van de aanpak van recente en toekomstige crises bevindt zich op het **bovenregionale landelijke en nationale niveau, daar dienen de veiligheidsregio's, het Rijk en andere partners zich gezamenlijk beter op voor te bereiden**. Hiertoe zal in **flexibele netwerksamenwerking** worden geïnvesteerd.
- De bovenregionale en landelijke coördinatie op de voorbereiding en aanpak van crises vraagt **inrichting van het Knooppunt Coördinatie Regio's Rijk**. Dit knooppunt biedt **24/7 landelijke ondersteuning in coördinatie en informatiemanagement** tussen veiligheidsregio's, Rijk en crisispartners.

De besteding van de landelijke structurele extra financiële middelen zal verder worden uitgewerkt op basis van bestuurlijke afstemming in het kader van de invulling van het landelijke programma versterking crisisbeheersing en brandweezorg. Het Rijk, veiligheidsregio's en andere partners stellen hiertoe gezamenlijke (landelijke) doelstellingen op.'

In de uitgangspunten is nadrukkelijk aangegeven dat het niet de bedoeling is dat gemeentelijke bijdragen aan de veiligheidsregio's worden verlaagd. Of dat met de extra financiële middelen gaten worden gevuld op het gebied van andere taakgebieden van de veiligheidsregio's. Over de aanwending van de middelen zal dus ook afzonderlijk verantwoording moeten worden afgelegd.

Aanvullingen regionaal

In het AB van maart 2023 zijn hieraan de volgende kaders toegevoegd:

- Verankeren niet alles, maar hou ruimte voor onzekerheden
- Zorg voor een dynamisch proces: stel het uitvoeringsprogramma op basis van nieuwe ontwikkelingen en inzichten jaarlijks bij

- Niet per definitie besteding in de sector Crisisbeheersing, zorg ook voor ruimte voor investering bij andere sectoren, mits onderbouwd vanuit doelen BDuR gelden
- Enige mate van vrijheid om onbekende paden t.a.v. innovatie te verkennen
- Neem professionalisering van de gemeentelijke crisisorganisatie hierin mee
- Wees terughoudend met besteding aan brandweermaterieel